

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci navrhovateľa **J. K.**, bytom T. V., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, **o vdovecký dôchodok**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 8. marca 2012, č. k. 6Sd/85/2011 - 16, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 8. marca 2012, č. k. 6Sd/85/2011 - 16, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 8. marca 2012, č. k. 6Sd/85/2011 - 16, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo 440 308 7280 0 zo dňa 22. novembra 2011, ktorým odporkyňa podľa § 293n zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľa o vdovecký dôchodok z dôvodu, že navrhovateľ do troch rokov odo dňa smrti manželky nedovršíl dôchodkový vek ani nebol uznaný invalidným a preto mu nárok na vdovecký dôchodok podľa predmetného ustanovenia zákona o sociálnom poistení nevníkol.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že manželka navrhovateľa zomrela 9. novembra 2001 a ku dňu smrti bola poberateľkou invalidného dôchodku, pričom navrhovateľovi bol od 1. júla 2004 priznaný predčasný starobný dôchodok. Navrhovateľ dovŕšil dôchodkový vek 8. decembra 2004. Na dovŕšenie dôchodkového veku nemá fakt, že navrhovateľovi bol od 1. júla 2004 priznaný predčasný starobný dôchodok, žiaden vplyv. Keďže navrhovateľ do troch rokov od smrti manželky, t. j. do 9. novembra

2004 nedovŕšil dôchodkový vek, ani nebol uznaný invalidným, krajský súd dospel k záveru, že nárok na vdovecký dôchodok mu podľa § 293n zákona nevznikol.

Navrhovateľ napadol rozsudok krajského súdu včas podaným odvolaním a žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil odporkyňi na ďalšie konanie. Nezákonnosť rozhodnutia odporkyne a rozsudku krajského súdu videl v tom, že boli vydané na základe zákonov, ktoré ho diskriminujú.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že dôvody odvolania navrhovateľka nepovažuje za opodstatnené a navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o nároku navrhovateľa na vdovecký dôchodok.

Z obsahu administratívneho spisu odporkyne mal odvolací súd za preukázané, že navrhovateľ si uplatnil nárok na vdovecký dôchodok žiadosťou zo dňa 2. novembra 2011 po svojej manželke, ktorá zomrela dňa 9. novembra 2001. Podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, t. j. podľa predpisu účinného v čase smrti jeho manželky nevznikol.

Podľa § 293n ods.1 zákona vdovec, ktorého manželka zomrela pred 1. januárom 2004, nebol mu priznaný vdovecký dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, alebo zanikol nárok na taký vdovecký dôchodok pred 1. augustom 2006 a ku dňu smrti manželky, najneskôr do uplynutia troch rokov od smrti manželky, dovŕšil dôchodkový vek alebo bol uznaný invalidným a táto invalidita trvá aj po 31. júli 2006 z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%, má nárok na vdovecký dôchodok po manželke, ktorá

a) ku dňu smrti bola poberateľkou starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, čiastočného invalidného dôchodku alebo dôchodku za výsluhu rokov,

b) ku dňu smrti splnila podmienky nároku na starobný dôchodok, pomerný starobný dôchodok alebo získala dobu zamestnania na nárok na invalidný dôchodok alebo dôchodok za výsluhu rokov, alebo

c) zomrela v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

Pre vznik, resp. pre obnovenie nároku na vdovecký dôchodok podľa § 293n ods.1 zákona č. 461/2003 Z. z. by museli byť *súčasne* splnené predovšetkým tri podmienky, a to:

- že manželka vdovca zomrela pred 1.januárom 2004;
- že vdovcovi nebol priznaný vdovecký dôchodok podľa predpisov účinných pred 1.januárom 2004 alebo že nárok na taký dôchodok pred 1.augustom 2006 zanikol,
- a súčasne, že vdovec ku dňu smrti manželky, najneskôr však do troch rokov odo dňa jej smrti dovŕšil dôchodkový vek alebo bol uznaný invalidným a táto invalidita trvá aj po 31.júli 2006 z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %.

Nebolo sporné, že manželka navrhovateľa zomrela pred 1. januárom 2004 a že navrhovateľovi podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 nebol priznaný vdovecký dôchodok.

Dovŕšenie dôchodkového veku je presne vymedzené v § 65 zákona o sociálnom poistení, pričom priznanie predčasného starobného dôchodku nie je v žiadnom prípade skutočnosťou, ktorá by dátum dovŕšenia dôchodkového veku zmenila. Dovŕšenie dôchodkového veku nie je podmienkou priznania predčasného starobného dôchodku, naopak, podmienkou priznania starobného dôchodku je skutočnosť, že žiadateľ ešte nedovŕšil dôchodkový vek. Dôchodkový vek 60 rokov a deväť mesiacov podľa § 65 ods. 3 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z. navrhovateľ dovŕšil až 8. decembra 2004.

Navrhovateľ teda súčasne nesplnil tretiu podmienku podľa § 293 ods.1 zákona, keďže najneskôr do troch rokov odo dňa smrti manželky, t.j. najneskôr do 9. novembra 2004 nedovŕšil dôchodkový vek a do uvedeného dňa nebol ani uznaný invalidným z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %. Nárok na vdovecký dôchodok podľa § 293n ods.1 zákona mu preto nevznikol.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že je uvedeným ustanovením zákona diskriminovaný, odvolací súd túto jeho námietku nepovažoval za dôvodnú, lebo jeho nárok nebol posúdený inak ako nárok iných žiadateľov za rovnakých podmienok. Je pritom právom štátu upraviť na základe jeho ekonomických možností, v akých prípadoch vdovecký dôchodok pozostalým manželom poskytnú. Súdny sú pri preskúvaní rozhodnutí o nárokoch na dávky dôchodkového poistenia viazané zákonmi a nie sú oprávnené odstraňovať prípadné tvrdosti zákona.

Vzhľadom na uvedené dôvody aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny v súlade s § 250ja ods.3 veta druhá v spojení s § 219 ods.1 a 2 O.s.p.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods.1 v spojení s § 224 ods.1, § 250k ods.1 a § 250l ods.2 O.s.p. tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada takých trov nepatrí.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 29. mája 2013

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová